

"Idag inför riksdagen spansk sekretess hos svenska myndigheter - dessutom med ett luddigt rekvisit"

Publicerad 2013-11-21 08:56

DEBATT - av Nils Funcke, yttrandefrihetsexpert

Idag slår Sveriges riksdag ytterligare en flisa ur den svenska öppenheten.

För att inte "försämra" våra möjligheter att delta i det internationella samarbetet inom bland annat Europeiska Unionen införs en generell regel som gör det möjligt att sekretessbelägga uppgifter som svenska myndigheter får eller samlar in som ett led i ett internationellt samarbete.

Enligt regeringens motivering innebär den ökade globaliseringen och fria rörligheten inom EU krav på utvidgat informationsutbyte med andra länder. Om andra länder och internationella organisationer inte kan vara säkra på att sekretessen består när uppgifterna lämnas till svenska myndigheter och blir allmänna handlingar kommer Sveriges möjligheter att delta att försämrats.

Vi måste enligt regeringen och majoriteten i konstitutionsutskottet visa respekt för att andra länder har en annan tradition och syn på vad som ska lämnas ut och inte.

Men när överdriven respekt övergår i anpassning är självrespekten utplånad.

Visserligen förklarar regeringen och KU att svenska myndigheter ska göra en självständig bedömning om en uppgift kan lämnas ut. Men enligt propositionen som ligger till grund för riksdagens beslut ska svenska myndigheter ta hänsyn till hur det land uppgiften kommer från bedömer sekretessfrågan.

Om en svensk myndighet får in en uppgift från sin motsvarighet i, låt oss säga, Italien ska den svenska kontakta sin motsvarighet och fråga hur de ser på en begäran att uppgiften lämnas ut.

Regeringen menar att "gäller sekretess" för uppgifterna hos den utländska myndigheten eller det mellanstatliga organet är utgångspunkten typiskt sett att skaderekvisitet är uppfyllt. Sekretess ska därmed gälla för uppgiften även i Sverige eftersom det kan antas att ett utlämnande skulle "försämra" vår möjlighet att delta i samarbetet.

De svenska sekretessbestämmelserna är omfattande. Det är en följd av att vi valt att allt som inte är sekretessbelagt är offentligt. Även om reglerna är detaljerade måste det givetvis ske en avvägning i varje enskilt fall om en uppgift som lämnas ut kan innebära men eller skada för något allmänt intresse eller en enskild.

Begreppet skada förekommer bland annat när det gäller uppgifter som rör Sveriges relationer till andra länder, så kallad utrikessekretess. Uppgifter som kan "skada" relationerna får inte lämnas ut. Det är ett visserligen ett vitt begrepp som kan tolkas stramt eller mer tillåtande. Även politiska överväganden av mer taktisk karaktär som regeringen gör kan avgöra om något lämnas ut eller inte.

Men när det gäller den nu antagna bestämmelsen införs ett än mer luddigt rekvisit, grund, för sekretess nämligen "försämra". Här kan det mesta inrymmas och med tanke på skrivningarna om den avgörande vikt som ska tillmätas vad andra länder anser finns det anledning att befara att handlar det om samarbete med Spanien riskerar vi att få en spansk sekretess och när det gäller Italien en italiensk...

Borta är den svenska öppenheten och glömd den stynackade hållning som Sverige deklarerade vid inträdet i EU om att vi skulle värna den svenska öppenheten. Någon folkvald som minns den deklARATIONEN?

En om än liten tröst är att de ursprungliga tankarna att sekretesskyddade uppgifterna så starkt att meddelarfriheten skulle brytas har övergetts. Det blir fortfarande möjligt för tjänstemän att under anonymitetsskydd muntligen lämna ut upplysningar även om de är sekretesskyddade. Denna rätt gäller endast under förutsättning att uppgifterna inte faller in under en bestämmelse i sekretesslagen som belägger dem med kvalificerad sekretess.

Det är nämligen så att den nya bestämmelsen som är synnerligen vid inte ersätter andra bestämmelser utan är tänkt att samla upp det som faller utanför. Regeringen formulerar det som att det inte är möjligt med tanke på takten i informationsutbytet att ständigt införa nya bestämmelser för varje sakfråga.

Om man nödvändigtvis måste införa en generell verkande bestämmelse får den inte vara så vid som den riksdagen antagit. Ett alternativ skulle kunna ha varit att istället för "försämra" införa ett rekvisit som "starkt försämrar" eller kanske "allvarligt skadar" Sveriges möjligheter att delta i samarbetet. Sådana skrivningar skulle utesluta underkastelser om att ett annat lands myndigheter ska få avgöra vad som ska vara möjligt för svenska medborgare att få del av.

red@dagensjuridik.se (mailto:red@dagensjuridik.se)

3 comments

Ω

Claes Hansen tors, 2013-11-21 10:08

Nils Funcke är upprörd över att t ex italienska myndigheter som lämnar en uppgift till Sverige i ett internationellt samarbete avgör om uppgiften kan publiceras eller ej. Det torde vara fullt normalt i ett balanserat samarbete. Snarare är det märkligt om en svensk domstol kan avgöra om t ex spansk eller italiensk information ska vara offentlig eller ej enligt svensk lag. Artikel 9 är dessutom missvisande. Offentlighetsprincipen gäller här i Sverige. Frågan är hur vi hanterar information som vi tar emot i ett internationellt samarbete. I den frågan lyckas inte Funcke förklara varför svensk lag ska gälla för t ex spanska och italienska myndigheter.

[besvara \(/comment/reply/44025/28133\)](#)

[Anmäl som opassande \(http://www.dagensjuridik.se/flag/flag/abuse/28133?destination=node%2F44025&token=7a5c4bcdac81c1623e6974ca9a143d2a&has_js=1\)](http://www.dagensjuridik.se/flag/flag/abuse/28133?destination=node%2F44025&token=7a5c4bcdac81c1623e6974ca9a143d2a&has_js=1)

Ω

Fredrik tors, 2013-11-21 10:25

Det här är antagligen något som faller RÅ och polismyndighet på läppen. Tänk så praktiskt när man nu med laga stöd kan hävda "sekretess" i exempelvis det så kallade "kokainmålet" i Stockholm.

Tidigare har man ju hävdats sekretess utan att lagstödet fanns.

[besvara \(/comment/reply/44025/28138\)](#)

[Anmäl som opassande \(http://www.dagensjuridik.se/flagg/flagg/abuse/28138?destination=node%2F44025&token=9d1e031d242993f79726ac6ef81eb596&has_js=1\)](http://www.dagensjuridik.se/flagg/flagg/abuse/28138?destination=node%2F44025&token=9d1e031d242993f79726ac6ef81eb596&has_js=1)

PS tors, 2013-11-21 10:44

Precis det som du skriver framgår ju av artikeln... Vad är det som är missvisande? Att ni har olika åsikter?

[besvara \(/comment/reply/44025/28139\)](#)

[Anmäl som opassande \(http://www.dagensjuridik.se/flagg/flagg/abuse/28139?destination=node%2F44025&token=17a265992ec174c1e3f498a39ac65e91&has_js=1\)](http://www.dagensjuridik.se/flagg/flagg/abuse/28139?destination=node%2F44025&token=17a265992ec174c1e3f498a39ac65e91&has_js=1)

Skriv ny kommentar

Ditt namn: *

E-post: *

Innehållet i detta fält är privat och kommer inte att visas publikt.

Länk:

Kommentar: *

Jag godkänner [villkor för kommentarer \(/2013/11/idaq-infor-riksdagen-spansk-sekretess#comments-terms-of-use-1\)](#)

Uppdatera mig när nya kommentarer tillkommer